

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců Mgr. Jana Šmakala a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobkyně: **WB Mills a.s.**, IČO 27943097,
sídlem Mlýnská 241/17, Plzeň,
zastoupena advokátem Mgr. Jiřím Kokešem,
sídlem Na Flusárně 168, Příbram,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**,
sídlem Škroupova 451/18, Plzeň,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. PK-ŽP/16439/19 ze dne 17. 12. 2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Magistrát města Plzně rozhodnutím č. j. MMP/255560/19 ze dne 16. 9. 2019 nařídil žalobkyni odstranění změny stavby vodního díla jezu na řece Mži na pozemku p.č. XA. v katastrálním území M. Žalobkyně opatřila toto vodní dílo betonovým nástavcem o výšce přibližně 40 cm, čímž také jez zvýšila z původní kóty 315,85 m n. m. Bpv. na kótu 316,25 m n. m. Bpv. Uvedenou změnu přitom provedla bez rozhodnutí či opatření vodoprávního

úřadu, jak žádá vodní zákon. K odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutí krajského úřadu v zásadě potvrdil.

2. Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou. V ní namítla, že na jezu pouze prováděla řádně ohlášené údržbové práce, kterými nedošlo ke změnám dispozic nebo parametrů jezu. Naplnila znaky údržby podle § 3 odst. 4 stavebního zákona. Současný stav jezu tedy odpovídá dříve schválené dokumentaci. Po ohlášení nesdělily námitky proti údržbovým pracím příslušné správní orgány. Žalobkyně tak postupovala v dobré víře stran akceptace těchto prací. Podobné údržbové práce žalobkyně prováděla v minulosti, a to bez potřeby stavebního povolení, resp. ohlášení. Správní orgány v odůvodnění napadených rozhodnutí nevysvětlily změnu této praxe. Žalobkyně dále poukázala na dokumentaci k opravám jezu z let 1969, 1988, 1991. Tyto dokumenty dokládají, že žalobkyně zachovala výšku koruny jezu. Pro postup žalobkyně byl klíčový soulad s manipulačním řádem podle § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Konkrétně soulad s manipulačním řádem Malé vodní elektrárny M., k níž jez přísluší. Jak zmiňuje tento manipulační řád, náplatky dosahují výše 316,43 m n. m. Ing. M. dokonce zaměřil nižší hodnotu. To vyvrací argument o navýšení koruny jezu. Manipulační řád také uvádí, že náplatky jsou nad korunou jezu, což lze dále prokázat svědeckými výpověďmi. Správní orgány v obou stupních řízení však nepředvolaly navržené svědky, aniž by sdělily důvod tohoto procesního kroku. Z tohoto důvodu a s odkazem na judikaturu Ústavního soudu pokládá žalobkyně napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Že náplatky tvoří součást koruny jezu, ale jen její nástavec, potvrdila odborná stanoviska Ing. F. a Ing. K. ze dne 19. 10. 2018, resp. 23. 10. 2018. Dále žalobkyně namítla, že stavební dokumentace k jezu byla předložena stavebnímu úřadu. Příčné profily jezu jsou totiž stavební dokumentací a manipulačním řádem disponuje odbor životního prostředí. Dále žalobkyně namítla, že je nepodložené tvrzení správních orgánů o odlišnostech stavební dokumentace předané restituentům od Povodí Vltavy při předání jezu a stavební dokumentace, na níž odkazuje manipulační řád. Šetření v archivu Povodí Vltavy roku 2014 žádnou „alternativní“ stavební dokumentaci neodhalilo. Dále žalobkyně namítla, že je podobně nepodložené tvrzení o vlivu údržby na horší průběh povodní. Údržba náplatků sledovala opačný cíl. Ten spočíval v lepším přelivu vody přes jez. Náplatky se na jezu nacházejí od zprovoznění malé vodní elektrárny. V této souvislosti dále žalobkyně namítla, že Povodňový model z roku 2005 nepředstavuje věrohodný podklad, poněvadž žalobkyně nebyla přibrána jako účastník řízení při jeho vyhotovování a státní správa v něm nezohlednila situaci na Vodním díle M. Dané vodní dílo neovlivňuje průchod velkých vod, neboť mu schází absorpční schopnosti přehrad. Dále žalobkyně namítla, že stavební úřad nezná pojem náplatek, v řízení jej ignoroval, jakkoliv jde o pojem ve věci stěžejní. Dále žalobkyně poukázala na příznivé hodnocení Povodí Vltavy z roku 2016 a České inspekce životního prostředí z roku 2017. Obě instituce uznaly činnost Malé vodní elektrárny M. za souladnou s manipulačním řádem, resp. zákonem. Dále žalobkyně namítla, že žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na jí neznámou stavební dokumentaci. Spolu s tím namítla, že na základě této neznámé dokumentace tvrdil změny v nadjezí, jež nenastaly. Dále žalobkyně namítla, že na ni správní orgány nemohly přenést povinnost předložit stavební dokumentaci. Navíc dokumentace předaná Povodím Vltavy restituentům náplatky zmiňuje. Vedle manipulačního řádu zásadní dokument ve věci představuje povolení nakládání s vodami Okresního úřadu Plzeň-sever ze dne 29. 7. 1999. Veškeré parametry stanovené tímto dokumentem žalobkyně zachovala. Závěrem žalobkyně namítla podjatost správních orgánů ve věci z důvodů předání dokumentace Ing. N., jednatelem společnosti NOVAQUA

s.r.o. bez patrného právního zájmu či složitého určování vlastníka jezu.

3. Žalovaný ve vyjádření v podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové. Z hlediska protiprávnosti stavebních změn nebyla rozhodující tolerance ze strany Povodí Vltavy či jiných institucí bez věcné a místní příslušnosti. Žalovaný se vypořádal s pojmem náplatky pomocí odkazu na českou technickou normu i vyjádření Ing. F. Manipulační řád nenahrazuje stavební povolení. Výška jezu či náplatků v něm uvedená nerozhoduje. S přihlédnutím k judikatuře Městského soudu v Praze žalovaný nehodnotí nahrazení původních dřevěných náplatků za pevnou železobetonovou konstrukci coby údržbu, nýbrž novou stavbu. Tudíž vyžaduje stavební povolení. Závěrem vyjádření žalovaný poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni, který již dříve potvrdil u žalobkyně nepovolené změny stavby jezu na řece Mži.

Posouzení věci

4. Žaloba není důvodná. Ve věci bylo nepochybně zjištěno, že žalobkyně provedla stavební úpravu jezu v M. bez nezbytného stavebního povolení. To plyne nejen z korektně provedeného, podrobně popsaného a vysvětleného dokazování ve správním řízení, ale taktéž ze samotných tvrzení žalobkyně v řízení o žalobě. Přesně tuto otázku také soud již posuzoval ve věci sp. zn. 57 A 69/2019 jako otázku předběžnou. I tam výslovně uvedl, že šlo o nepovolené stavební úpravy, s čímž se následně výslovně ztotožnil i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 488/2019-46 ze dne 11. 5. 2020. Tím to posouzením soud není přímo vázán, neshledal však důvody se jakkoliv odchylovat.
5. Z těchto důvodů se není třeba vypořádávat každou jednotlivou námitku žalobkyně, z nichž některé jsou ve značné části mimoběžné s otázkami významnými pro posouzení věci. Jakkoliv se žalobkyně snažila tvrdit, že v nynější věci předkládá skutkové a právní důvody, které nebyly vůbec či dostatečně posouzeny ve věci sp. zn. 57 A 69/2019, ve skutečnosti žádné nové hledisko nepředložila. Na své dřívější rozhodnutí ve věci žalobkyně i na navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 488/2019-46 tak soud odkazuje.
6. Ve věci byl spor o posouzení právní otázky, zda stavební práce žalobkyně na jezu lze hodnotit jako změnu stavby nebo pouze její údržbu. V rámci toho byla též sporná skutková otázka, zda došlo ke zvýšení výšky jezu. Poslední otázkou bylo, zda bylo pro posouzení věci podstatné, jakou výšku jezu uvádí manipulační řád a zda tedy činnost žalobkyně mohla být odůvodněna plněním manipulačního řádu.
7. Před vypořádáním těchto jednotlivých otázek soud uvádí, že skutkově nesporné bylo tvrzení žalobkyně, že v rámci stavebních prací na koruně jezu nahradila původní dřevěné náplatky za železodřevěné, pevně spojené s jezovým tělesem a zajištěné betonem. Na nespornost této skutečnosti se soud při ústním jednání výslovně zeptal a žalobkyně potvrdila provedení těchto prací, které mají podle obsahu spisu podobu betonového nástavce v celé délce jezu.
8. Již na tom by posouzení věci mohlo skončit, protože tím žalobkyně provedla stavební úpravu jezu, nikoliv jen jeho údržbu. Taková stavební úprava je změnou stavby vodního díla ve smyslu § 2 odst. 5 písm. c) stavebního zákona, která vyžadovala povolení vodoprávního úřadu (§ 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon). Toto povolení žalobkyně neměla. Jde proto o změnu stavby nepovolenou, kterou náleží odstranit. Veškeré další otázky, o něž žalobkyně s žalovaným vedli spor, tuto podstatu nijak nepopírají, pouze dokreslují.

Nástavba, úprava nebo údržba jezu?

9. Jez je vodním dílem podle § 55 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Podle § 115 odst. 1 vodního zákona postupují vodoprávní úřady podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl, ledaže by vodní zákon stanovil jinak. V souladu s § 15 odst. 1 vodního zákona je ke změně vodního díla třeba povolení vodoprávního úřadu.
10. Změnou stavby se podle § 2 odst. 5 písm. a) a c) stavebního zákona rozumí nástavba, kterou se stavba zvyšuje, a dále stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby. Podle § 3 odst. 4 stavebního zákona jsou udržovacími pracemi práce, jimiž se zabezpečuje dobrý stavební stav stavby tak, aby nedocházelo k jejímu znehodnocení a co nejvíce se prodloužila její užitelnost.
11. Žalobkyně předně brojila proti skutkovému závěru správních orgánů, že provedla změnu dispozic nebo parametrů jezu, a tím provedla změnu stavby. Ve skutečnosti šlo podle žalobkyně o práce údržbové. Tuto argumentaci uplatnila žalobkyně již ve správním řízení a žalovaný ji řádně, úplně, logicky a přezkoumatelně vypořádal v napadeném rozhodnutí, přičemž soud na toto posouzení odkazuje. I z odborných vyjádření, jichž se žalobkyně dovolává, plyne, že náplatky nejsou pevnou částí koruny jezu, nezapočítávají se do její výšky a že výsledek sporných stavebních prací nelze ani za náplatky považovat (shodně odst. 37–38 rozsudku KS v Plzni č. j. 57 A 69/2019-53 a odst. 24 rozsudku NSS č. j. 1 As 488/2019-46).
12. Tvzení, že nedošlo ke změně parametrů jezu, bylo ve správním řízení bezpečně vyvráceno geodetickými měřeními provedenými před a po stavební činnosti žalobkyně. Ze zaměření dne 16. 10. 2017 společnosti GEOREAL spol. s r.o. a z března 2018 společnosti ORIGEO s. r. o. byla zjištěna kóta koruny pevného jezu 316,18–316,22 m n. m. a když zaměřením v roce 2010 společnosti GEFOS a. s. a v roce 2006 společnosti Georeal s. r. o. byla zjištěna koruna pevného jezu 315,81–315,86 m n. m. V řízení bylo tedy zvýšení koruny pevného jezu prokázáno. Plyne ostatně i z fotografií výsledného betonového nástavce (shodně odst. 32 rozsudku KS v Plzni č. j. 57 A 69/2019-53 a odst. 16 rozsudku NSS č. j. 1 As 488/2019-46). Za toho stavu bylo další dokazování ve správním řízení či řízení před soudem nadbytečné.
13. Došlo tedy ke zvýšení stavby, proto se jednalo o nástavbu ve smyslu § 2 odst. 5 písm. a) stavebního zákona. Jakékoliv námitky žalobkyně směřující proti posouzení této otázky nevyvrací závěry geodetických měření. Správní orgány je dostatečně vypořádaly mimo jiné vysvětlením, že využívají odchylek mezi výškovými systémy odvozenými od hladin Jaderského či Baltského moře. Žalobkyně nečiní nic jiného, než že ve svůj prospěch využívá nepřesnosti v zápisu výšek koruny jezu v jednotlivých dokumentech: výše koruny po provedení stavebních prací nezůstala stejná, jen se to jak jeví, protože žalobkyně porovnává údaje ve dvou různých systémech (výška nástavby přibližně odpovídá rozdílu mezi oběma systémy, tj. cca 40 cm).
14. I pokud by posouzení této skutkové otázky bylo nesprávné a ke zvýšení jezu nedošlo, šlo o stavební úpravu, protože podle tvrzení samotné žalobkyně byl dřevěný materiál nahrazen materiálem betonovým. V obou případech (nástavba i úprava) je třeba stavební povolení, protože šlo o změnu vodního díla podle § 15 odst. 1 vodního zákona.
15. Oproti tomu nešlo o udržovací práce podle § 3 odst. 4 stavebního zákona. Při udržovacích pracích zůstávají zachovány parametry stavby podle projektové dokumentace. Následkem provedených prací však zjevně (a také nesporně) nastala změna oproti dosavadnímu stavu

stavby materiálem i výškou. Práce tedy nebyly provedeny především za účelem zabezpečení dobrého stavebního stavu stavby tak, aby nedocházelo k jejímu znehodnocení a co nejvíce se prodloužila její užitelnost. Byly provedeny za účelem změny vlastností jezu, což má význam pro provoz vodní elektrárny žalobkyně.

Význam manipulačního řádu

16. Pro rozhodnutí správního orgánů v řízení o odstranění nepovolené stavby bylo významné jen to, zda došlo či nedošlo ke změně jezu, která vyžadovala stavební povolení.
17. Za toho stavu je nedůvodná argumentace žalobkyně odkazující na manipulační řád jezu. Bez ohledu na to, zda je v něm výška jezu uvedena správně či ne, manipulační řád nenahrazuje stavební povolení. Jeho údajným plněním tedy nelze odůvodnit provedení stavebních prací (shodně odst. 19–20 rozsudku NSS č. j. 1 As 488/2019-46). To ostatně plyne i z toho, že účelem manipulačního řádu je něco jiného. Jde o soubor zásad a pokynů pro manipulaci s vodou k jejímu účelnému a hospodárnému využití podle povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami a stavebního povolení k vodnímu dílu, ke snižování nepříznivých účinků povodní, sucha a ledových jevů, k ochraně a zlepšení jakosti vody, jakož i k zajištění bezpečnosti, stability a spolehlivosti vodního díla [srov. § 1 písm. a) 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl].
18. Není také významné, zda stavební práce byly žalobkyni vytknuty jinými orgány státní správy. Žalobkyně nedoložila jediný dokument, z něhož by mohla vyplynout její oprávněná důvěra v to, že tyto konkrétní stavební práce může provést bez povolení (shodně odst. 19–20 rozsudku NSS č. j. 1 As 488/2019-46). Nad rámec toho pak lze odkázat na obsah správního spisu, z něhož plyne, že to byla právě žalobkyně, kdo ve správním řízení předložil nepravdivou listinu o geodetickém měření. Jen díky tomu, že šlo o prostou kopii, nečinila policie další úkony v trestní řízení. I proto lze o oprávněné důvěře žalobkyně pochybovat.
19. Tvrdila-li žalobkyně podjatost orgánů ochrany životního prostředí, nepovažoval to soud za podstatné pro posouzení věci. Z tvrzení žalobkyně totiž nevyplynulo, jaký by měl být vztah mezi vytýkaným jednáním orgánu ochrany životního prostředí a nyní souzenou otázkou stavebního práva, zda došlo k úpravě či nástavbě jezu.

Závěr

20. Soud tedy dospěl k tomu, že závěry žalovaného jsou po právu a řízení netrpí žádnými vadami. Ve věci bylo nepochybně zjištěno, že žalobkyně zvýšila jez v Malesicích bez povolení, ač toto povolení bylo potřeba.
21. Proto soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 22. března 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu